

KAUNO TADO IVANAUSKO PROGIMNAZIJOS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I. SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno Tado Ivanausko progimnazijos (toliau progimnazijos) bendruomenės etikos kodeksas (toliau BEK) – tai dokumentas, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus darbuotojų sprendimams bei veiklai ir tarnaujantis kaip tam tikras elgesio gidas. Jame išdėstomos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriais įsipareigoja vadovautis visi progimnazijos bendruomenės nariai ir apibūdina progimnazijos bendruomenės santykių bei pareigų atlikimo etines normas.

2. BEK skiriamas tam, kad padėtų progimnazijos bendruomenės nariams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. BEK papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, Tado Ivanausko progimnazijos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS

PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etikos kodeksas – detalus dokumentas, atspindintis progimnazijos idealus, etinius principus, elgesio normas, kuris reguliuoja etišką / neetišką elgesį, yra išreikštas konkrečiais teiginiais, primenančiais taisykles, remiasi įstatymais, įvardija atsakomybes už pažeidimus.

Progimnazijos bendruomenė – progimnazijos mokytojai, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti asmenys, vienijami mokymo santykių ir bendrų švietimo tikslų.

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Progimnazijos bendruomenės narių etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir

darbo santykiai, neprikaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas;

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsys darbe, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarungus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Lyčių lygybės ir nediskriminavimo principas – moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimas bei bet kokios diskriminacijos etninės ar rasinės priklausomybės, amžiaus, negalios, seksualinės orientacijos, tikėjimo ar įsitikinimo pagrindu panaikinimas.

III SKYRIUS

KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. BEK paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas progimnazijos bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Skatinti progimnazijos bendruomenės narių suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą progimnazijos veikla.

7. Padėti progimnazijos bendruomenės nariams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

8. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Kiekvienas bendruomenės narys progimnazijoje vadovaujasi šiais etikos principais: *pagarbos, atvirumo, tolerancijos, konfidencialumo, nesmerkimo ir neteisimo, profesionalumo, sąžiningumo ir nesavanaudiškumo, atsakomybės.*

10. Vadovaudamiesi šiais principais, progimnazijos darbuotojai įsipareigoja:

10.1. Aktyviai palaikyti progimnazijos siekius, etiškai elgtis progimnazijoje ir už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą.

10.2. Profesionaliai atlikti pareigų aprašymuose numatytas funkcijas, laikytis progimnazijos vertybinių nuostatų, darbo tvarkos taisyklių.

10.3. Prisiimti atsakomybę už sklandų progimnazijos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

10.4. Vadovautis lygių galimybių principu, būti tolerantiškiems kitaip mąstantiems, atrodantiems, kitų tautybių, rasių, seksualinės orientacijos, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

10.5. Puoselėti pagarbius santykius su visais progimnazijos bendruomenės nariais - mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, darbuotojais.

10.6. Konfliktinėse situacijose elgtis tolerantiškai ir savikritiškai. Išklaudyti visų pusių argumentus ir ieškoti visoms pusėms priimtino sprendimo.

10.7. Remti ir plėtoti mokinių laisves ir teises, skatinti kolegiską keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius ryšius.

10.8. Atsakingai elgtis su asmenine, konfidencialia informacija apie kolegas, mokinius ir jų šeimas.

10.9. Objektyviai vertinti kolegų ir mokinių darbus bei pastangas, bendradarbiauti su kolegomis ir kitais bendruomenės nariais, kilus sunkumams, patarti ir padėti vieni kitiems.

10.10. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojant, vertinant kolegų veiklą, remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis.

10.11. Gerbti ir puoselėti esamas bei kurti naujas bendruomenės tradicijas.

10.12. Tausoti ir atsakingai naudoti progimnazijos turtą, išteklius, taupiai naudoti lėšas.

10.13. Korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, problemas bei teikti pasiūlymus, jas sprendžiant.

11. Etikos normas pažeidžia:

11.1. Nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų.

11.2. Progimnazijos bendruomenės narių diskriminavimas dėl socialinės ar kt. padėties, išsilavinimo, darbo pobūdžio, dalyvavimo visuomeninėje, politinėje ar kt. veikloje.

11.3. Nepagarbūs atsiliepimai apie pedagogų profesinę veiklą, pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes, smulkmeniški konfliktai bei intrigos.

11.4. Nepagarbus, familiarus pedagogo elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jo ugdymu.

11.5. Viešai aptarinėjama, skelbiama konfidenciali asmeninio pobūdžio informacija (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės,

gyvenimo būdas, problemos, apranga ir kt.) apie mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, darbuotojus.

11.6. Negatyvių emocijų nekontroliavimas bendraujant su kitais progimnazijos bendruomenės nariais.

11.7. Nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai, kerštavimas ar persekiojimas dėl išsakytos kritikos.

11.8. Blaškanti mokinių, kolegų dėmesį, iššaukianti, netvarkinga ar sportinė (išskyrus kūno kultūros mokytojus) apranga, vilkima pamokų metu.

V. SKYRIUS

MOKYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

12. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

13. Mokytojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams (plagijavimui, nusirašinėjimui, falsifikavimui, pažymių rezultatų klastojimui ir pan.).

14. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo dalyko tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės ir vadovaujantis vertinimo sistemos reikalavimais.

15. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su mokymo kursu, reikalavimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

16. Mokytojai ir darbuotojai neturi primygtinai reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu.

17. Atsiskaitymas ir įvertinimas už dalyką, dalyko dalį ar atskirą užduotį nesietinas su mokinių ar jų tėvų dalyvavimu (nedalyvavimu) mokytojui priimtinoje (nepriimtinoje) mokyklos, klasės, politinėje ar visuomeninėje veikloje.

18. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).

19. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

20. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas

menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

21. Būtina BEK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o neįsipareigojimas.

22. Priimtas BEK skelbiamas viešai progimnazijos internetiniame puslapyje.

23. Progimnazijos bendruomenė įsipareigoja gerbti BEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

24. BEK priimtas kaip progimnazijos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

25. BEK vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta Etikos komisija, susidedanti iš 5 progimnazijos bendruomenės narių išrinktų slaptu balsavimu.

26. Etikos komisija dirba vadovaudamasi patvirtintu Etikos komisijos darbo reglamentu.

27. Etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi teisių, pareigų, atsakomybės nuostatomis, kurios yra LR švietimo įstatyme, Tado Ivanausko progimnazijos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose, turi siekti objektyviai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

28. Prašymus progimnazijos direktoriui, dėl galimų BEK pažeidimų gali teikti kiekvienas progimnazijos bendruomenės narys. Progimnazijos direktorius deleguoja prašymus nagrinėti Etikos komisijai.

29. Dėl galimų BEK pažeidimų galima kreiptis ne vėliau, kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią pažeidimas padarytas ar paaiškėjo.

30. Prašymai, skundai, pareiškimai dėl BEK pažeidimo nagrinėjami dalyvaujant progimnazijos bendruomenės nariui (-iams), kurio (-ių) elgesys svarstomas.

31. Atsižvelgiant į BEK pažeidimo sunkumą, skiriamos sankcijos, moralinio poveikio priemonės: pastaba, įspėjimas žodžiu ar raštu, įvertinimo paviešinimas ir įsegimas į pedagogo, darbuotojo, mokinio asmens bylą. Sankcija galioja 1 metus.

32. Etikos komisijos nutarimai dėl BEK pažeidimų yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

VII. SKYRIUS**BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

33. Laikytis šio kodekso reikalavimų – kiekvieno progimnazijos bendruomenės nario pareiga ir garbės reikalas.

34. Tais atvejais, kai progimnazijos bendruomenės nario elgesys nereglamentuojamas įstatymų, Kauno Tado Ivanausko progimnazijos nuostatų, darbo tvarkos taisyklių arba BEK, kiekvienas progimnazijos bendruomenės narys privalo laikytis bendrųjų etikos principų.
